

วัตถุประสงค์ของการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและความสัมพันธ์กับแหล่งที่อยู่อาศัยของนกในบริเวณพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พื้นที่เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาความหลากหลายชนิด ความชุกชุมของนก และความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยของนกในปี 2552 จากการศึกษาพบนก 39 วงศ์ (Family) 78 ชนิด โดยพบนกประจำถิ่น (Resident) 57 ชนิด นกอพยพ (Winter visitor) 12 ชนิด นกที่จัดเป็นทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพ 9 ชนิด ผลจากการสำรวจยังพบว่า ร้อยละ 47 ของนกที่พบอาศัยและหากินในป่า โดยป่าที่พบในพื้นที่โครงการเป็นป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ ร้อยละ 27 เป็นนกที่อาศัยในทุ่งโล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม รวมถึงพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ร้อยละ 12 เป็นนกน้ำและนกที่อาศัยและหากินในบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำ พบบริเวณริมน้ำสันเขื่อน และร้อยละ 6 เป็นนกที่บินร่อนหากินกลางอากาศ โดยนกกลุ่มนี้มักจะบินร่อนอยู่บนอากาศ ไม่ชอบเกาะพักอยู่กับที่ อาหาร

จากผลการสำรวจถือได้ว่าพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ พื้นที่เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เป็นป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความปลอดภัย เหมาะกับการเป็นที่อยู่อาศัยของนกหลากหลายชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพ ผลจากการศึกษาพบว่านกส่วนใหญ่ที่พบในพื้นที่โครงการ เป็นนกที่อาศัยและหากินในป่าเนื่องจากมีชนิดพรรณไม้ที่เป็นแหล่งอาหาร แหล่งสืบพันธุ์ และหลบภัยที่มีการบุกรุกบกรวนน้อย ดังนั้นการดูแลรักษาพื้นที่เพื่อลดการบุกรุกและทำลาย จะเป็นการรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตเพื่อสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศได้เป็นอย่างดี

The objectives of the study of biodiversity of birds and relationship with the habitat in the Plant Genetic Conservation Project under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn Ubonratana dam, Khon Kaen Province are to study the species diversity, the abundance and relationship with the habitat of bird at the study site in 2009. Result of the study revealed that 39 families which are 78 species of birds are found at the site. There were 57 species of residential bird, 12 species of winter visitor bird and 9 species of bird which could both be residential and winter visitor. The study also found that 47 percent of birds were found in the forest areas which mostly are mixed deciduous forest and dry dipterocarp forest, about 27 percent of birds were found in the open or agricultural area included the residential area, 12 percent are found in the watery zone while only 6 six percent of the present birds were aerial feeding birds.

From the results revealed that the mixed deciduous forest and dry dipterocarp forest at the study site is a perfect habitat for the residential and migratory birds. Most of the birds are found in the forest areas, this is due to a low level of disturbance and high diversity of food plants. Therefore, the conservation of forest areas to avoid the invasion and destruction will preserve the biodiversity which will help to establish balance of ecosystem.